

Felolvasó szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1909. JANUÁR 29.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 23. SZÁM.

Előfizetési táblázat.
Kassán:
 Egész évre . . . 14.—K
 Fél évre . . . 7.—
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
 Egész évre . . . 20.—K
Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mitással díjszabás szerint

Várakozás a politikában.

Kassa, jan. 28.

A politikai lázmérő *Justh Gyula* bécsi audienciája óta, mintha a normális hófokra szállt volna alá. Kezd igaza lenni *Wekerlének*, aki a sajtóban felfújt válságot, mindég optimista szempontból ítélte meg. A függetlenségi párton elcsendesült a hangos izgalom s a párttagok higgadt várakozással néznek a jövő elé. Természetesen, hogy a jövő mit rejteget, azt csak igen kevesen, a beavatottak tudják.

Justh Gyula, aki a bécsi ut előtt oly nyíltan hangoztatta, hogy mit fog mondani a királynak, egy szót se mond az audiencia lefolyásáról. Nemcsak a sajtó előtt tartózkodik a nyilatkozattételtől, hanem a függetlenségi pártnak is hangsúlyozta, hogy nem szólhat, tiltja a kötelező diszkrétció.

Ha nem is lehet tudni, mennyiben fordult a politikai helyzet, a tünetek mégis javulást mutatnak. *Andrássy Gyula*, tegnap nyíltan jelezte az alkotmánypártban, hogy a helyzet javult. *Justh Gyula* pedig felhívta a függetlenségi képviselőket, hogy az állami szükségletek megszavazása elé ne gördítsenek akadályokat. Ezek a tünetek kedvező benyomást tesznek s azt kell hinni, hogy amár teljesen felfordultnak látszott politika, rátér az egészséges kibontakozás útjára.

A kibontakozásról persze sok szó esik. Vadabbnál-vadabb kombinációk kelnek szárnyra s mennél képtelenebb valamely verzió, annál inkább talál hitelt az országban. Már pedig mindezekből csak az igaz, hogy a függetlenségi párt, mint egy ember, szilárd egyetértéssel a bankelkülönítés elvén áll. Ez a határ, melyen túl csak kedvező megoldással mehet előbbre a politika szekere. A pártvezérek kihallgatása, *Justh* fogadtatása, mind e körül a határpont körül forog.

Annyi bizonyos, hogy *Justh Gyula*, mikor a király előtt állott, ugyan azokat a nagy elveket vallotta, amelyek elvéért *Kossuth Ferenc* is harcolt s a király tőle ugyanazon információkat kapta, mint a melyet *Kossuth Ferenc*től kapott volna.

Ezt ma meg kell állapítani, amikor az osztrák sajtó, sőt a magyar sajtó egy része is, a függetlenségi politika vezéralakjai között ellentéteket keres.

A függetlenségi párt követelése jó kezekben vannak. S ha a párt megmarad eddigi egyöntetű álláspontján és összeforr a vezérei iránti bizalomban, — mint azt *Justh Gyula* tegnap mondta — úgy biztató reménységgel nézhet a jövő elé!

A rablógyilkos nyomában.

Kiss János gyanu alatt.

Szaporodnak a bizonyítékok.

Pap Béla — szabad.

A galamb-utcai rablógyilkosság ügyében, a rendőrség, a katonaság, a csendőrség egyenlő buzgósággal vezeti a nyomozást. A mai nap néhány fontos adattal gyarapította a *Kiss János* ellen szóló terhelő bizonyítékokat, erről azonban a hatóság, a vizsgálat érdekében diszkrétan hallgat. Alkalmunk volt e tárgyról illetékes tényezővel beszélni, aki ezt mondotta:

Kiss János ellen 80% a terhelő adat. Szombaton majd többet mondok.

Szombatra reméli a rendőrség is a még szükséges nyomozás befejezését. *Kiss János* a helyőrségi fogházban van, gondos őrizet alatt. A kihallgatást nagy körültekintéssel és részletességgel a hadbírószék végzi.

Fontos eseménye a mai napnak, hogy *Pap Bélát* az ítélőtábla délelőtt azonnal szabadlábra helyezte. Az ártatlanul meghurcolt ember kárpótolására társadalmi akció indul.

Áruló vérfoltok.

A büntügyi nyomozás ma nem csupán a szabad szemmel látható tárgyi bizonyítékokra terjed ki, hanem segítségül hívja a tudományt. Míg az orvosi tudomány a boncolásnál a halál okát, körülményeit, a seb nagyságát, mélységét állapítja meg s ebből visszamenőleg következtetni tud arra az eszüköze, mely a halált előidézte, addig a daktiloszkópia segítségével kétségbe vonhatatlan módon megállapítható valakinek a bűntényben való szerepe. A galamb-utcai rablógyilkosság színhelyén nem tudtak ujj lenyomatott találni, ezért kellett a daktiloszkópiát mellőzni. Am találtak egy véres törülközőt, melybe a gyilkos kését megtörölte s véres volt a meggyilkolt leány paplanlepedője is.

Ezen az alapon a nyomozás segítségül hívhatja a tudományt.

Egy vegyész véleménye.

Egy vegyész véleménye szerint, akit megkérdeztünk, bizonyos eljárással megállapítható, hogy a törülközőn talált vér és a *Kiss János* szentes ingén látható vérfolt, egyazon vérből, a *Hajnal Lidia* kiontott véréből származik-e?

Mikroszkop alatt ugyanis egy négyzet miliméternyi területen látható vörös véresejtek össze számlálhatók. A

legritkább eset, hogy egyik ember vérenek véresejtjei, egy másik ember véresejtjeivel egyenlő mennyiséget mutatnának fel. Ha a *Hajnal Lidia* törülközőjén és a *Kiss János* ingén látható vérfoltok mikroszkópia képlete egyezik, akkor a tudomány szolgáltatja a gyanúsított katoná ellen a legerősebb bizonyítékot.

A kés szerepe.

Egy kassai lap mai számában *Kiss János* ártatlanságának bizonyítékait gyűjti bokrétába. A többek között azt írja, hogy a kés a legbehatóbb vizsgálat mellett sem tüntet fel véryomot, ahogy eddig híresztelték. Noha nem mi irtuk, hogy a kés véres lett volna, konstatálnunk kell, hogy a kés nem is lehet véres, tehát ez a körülmény erősen ártatlansági bizonyíték. A F. U. tudhatná, hogy amikor a gyilkos reitendő művét befejezte, kését *Hajnal Lidia* szobájában egy fehér törülközőben gondosan megtisztította. A törülközőn pontosan láthatók a véres kés pengéjének nyomai. A törülközőn talált vérfoltok hosszúsága és szélessége teljesen megegyezik a *Kiss János* ládájában talált éles kés pengéjének hosszával és szélességével. Tiszta lehet a kés, hiszen azért lett véres a törülköző. Ez a tisztaság azonban még nem tisztítja meg a gyanút, mely alapos tárgyi bizonyítékokra támaszkodik.

Mi van az alibivel?

Kiss János azt állítja, hogy a gyilkosság estéjén egész éjjel otthon volt. Halótársai erre pontosan emlékeznek. Ez lehet. Csakhogy az alibit nem kilenc órán túl, hanem ezt megelőzően kell igazoltatni. Filcsár asztalos és neje este fél nyolc és 8 óra között rettentő sikoltást hallottak *Hajnal Lidia* szobájában. Ugyanakkor benéztek a lefüggönyözött ablakon s egy ölelkező (inkább dulakodó) árnyat láttak. (Az, hogy *Hajnal Lidia* az nap nem volt a színházban, utóbb beigazolást nyert!) Ebből kiindulva, *Cselényi Béla* rendőrkapitány a gyilkosság idejét erre az időre teszi.

Ha *Kiss János* követte el a bűntényt, kilenc óra előtt még visszatérhetett a kassai szárnyába. Így lehet, hogy halótársai látták. De mivel kilenc óráig a bakák szabadon jöhetnek, mehetnek, eltávozásra talán föl nem tűnt. Fontos tehát a kilenc óra előtti alibi igazolása.

Papp Béla — szabad.

A kassai kir. Itélőtábla vádtaácsa ma délelőtt *Berczelly Jenő* táblai elnök elnöklése alatt tárgyalta *Pap Béla* telfolyamodását, a fogvatartást elrendelő törvényszéki határozat ellen. *Pap Bélát* a vádtaácsai ülésen *Gábor Herbert* dr. ügyvéd képviselte. Az ítélőtábla elrendelte *Pap Béla* azonnali szabadlábra helyezését. A végzés indokolása a következő:

Komjáthy János sértettnek becsatolt nyilatkozatából az tűnik ki, hogy *Papp Béla*ának átadott színházi szelvényjegyek elszállítása határidőhöz kötve nem volt, továbbá

hogy a nevezett sértett a 428 K 29 fillért kitevő hátralékos szelvényjegyek elszámolására Papp Béla terheltnek 1909. évi január hó 1-én ez évi február hó 1-ig halasztást adott.

A sértettnek ugyanazon nyilatkozataiból pedig kitűnik, hogy a terhelt atya a kérdéses 428 K 29 fillért még 1909. évi január hó 21-én Komjáthy Jánosnak kifizette.

Ezek mellett tekintettel arra, miszerint Papp Béla terhelt azzal védekezik, hogy a színházi jegyek árából 1908. évi december hóra eső összeget, mintegy 350 koronát elveszített, hogy Kassáról mindössze 80 koronával utazott el, ugyszintén tekintettel arra, hogy a terheltnél Budapesten történt letartóztatása alkalmával csupán 30 korona készpénz találtatott, a mely ténykörülmények a terhelt védekezését igazolják, — a kir. Itéltábla úgy találja, hogy Papp Béla további fogva tartására törvényes ok és indok fen nem forog, minélfogva a kir. törvényszék vizsgálóbírája és a kir. törvényszék vádtanácsának fogvatartást elrendelő végzésének megváltoztatása mellett, Papp Béla azonnali szabadlábra helyezését rendeli el.

A végzés alapján, Papp Béla még, a délelőtti folyamán visszanyerte szabadságát s távozott a törvényszéki fogházból.

Hamis bajonett.

A Kiss János ellen vezetett nyomozás kiderítette, hogy amikor a baka a zálogházban járt, nem az ő bajonette volt nála, hanem egy másik bajtársáé. Kiss János bajonettjét tegnap tőlalták meg. Az előírás szerint tiltott módon, beretválesre volt köszörülve Kiss János szuronyja.

Szávay nem jubilál.

— Tiltakozik az ünneplés ellen. —

Említettük, hogy a debreceni Csokonai-kör jubileumi ünnepséget készített Szávay Gyulának, a kitűnő költőnek, a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége elnökének abból az alkalomból, hogy első és utolsó verskötetének kiadása közt 25 esztendő eltelt. Szávay nagyon megijedt az ünneplés híre-től s hogy annak elejét vegye, a következő poétikus és szellemes ötletektől duzzadó levelet intézte Géresi Kálmánhoz, a kör elnökéhez:

Este, hogy hazaérkeztem, halálra ijedve olvasom a sajtó kárörömteljes sorait arról, hogy a Csokonai-kör engem jubilálni akar.

Felemelem élő és kérő tiltakozásomat. Az esetleges érdemektől eltékozva, melyekről jobb nem beszélni, sokkal fiatalabbnak érzem magamat, semhogy jubileum tárgya lehetnék.

A jubileum a vég ünnepélyes kezdete. Éterinjekció a mulandóság szelének pillanatnyi megállítására. Vitézkötés a dolgos tranzmissziósizjakon, melyek az élet nagy-szerű fogaskerekeit fogják és hajtják. Vivi-sekció kéjgázzal, előleg a halotti beszédből és még számtalan más.

Nagyon szépen köszönöm, mert érzem, hogy a gondolatot a szeretet sugallta, de nem kell, mert testem-lelkem hajmeredezik tőle. Nem poétikus.

A poétát hagyni kell, hogy menjen az utján és nem szólni hozzá, meg sem állítani. Hanem: aki örömet és tiszteletet akar neki adni, az álljon meg még egyszer a műveinél egy negyedórára, olvassa és gondoljon mellette akármit, a poétának minden sikere és boldogsága ez. Ha valakinek két sor tetszik a verséből, ez neki több és jobb, mint ha kétórás beszédet kap valakitől.

Kérlek, kedves elnököm, nagyon szeretek élni és nagyon is akarok élni, mert még sok a dolgom, a tervem is mindig szaporodik és egyáltalán nem tudom elhinni,

hogy valamikor ennek végének kell szakadni, ne hozzátok tehát felém az elmulás diszköntőseit, mert nekem azok tultiszteletreméltók és idegenek.

Az a 25 év, az tévedés, az időnek meggondolatlan elhamarkodottsága, lehet, hogy elhaladt mellettem, én nem vettem észre s most sem akarom észrevenni és aki észrevételi, az nem jó barátom.

Minthogy te és a Csokonai-kör mindig jó barátom voltatok, tegyétek tehát, hogy ártatlanul ne kelljen pironkodnom, hogy nekem kalendáriumi forgandóságok szememre vetésével nyílt gyűlésben kellemetlenséget ne mondhasson senki, mert ha meg nem nyugtattok, én arra a gyűlésre el nem mehetek.

Bölcsességbe vetett hittel és remény-nyel, szerető barátod: Szávay Gyula.

HIREK.

A mostoha rendőrség.

Az utóbbi időben, a galamb utcai rablógyilkosság ügyével kapcsolatban sokat beszéltek a rendőrségről. A nyomozás lassu menetét szinte osztatlanul elítélte a közönség. Ami az eredményt illeti, a közönségnek igaza volt. De az ítélet csak úgy igazságos, ha minden körülményt vizsgálat alá vesszünk. Már pedig, ami első sorban szembe ölik, az nem más, mint az, hogy az adott viszonyok között a rendőrség valóban minden rendelkezésére álló eszközzel élt s az ügy felderítésénél horribilis munkát végzett. Ha többet és jobbat kíván a közönség, meg kell szaporítani az erre szolgáló eszközöket. Csakhogy a városházán fáznak minden áldozattól, ami a rendőrség fejlesztését célozza. A főkapitány valóságos háborusdít viv, amíg valamely előterjesztését sikerre bírja vezetni. A legcsekélyebb újítástól is borsózik a tanács, mert az pénzbe kerül. Hiszen indokolt a takarékoság, de nem olyan esetben, amikor abból a közérdekre kár háramlik. A rendőrség ha valamit kér, nem luxus célokra kéri, hanem a közbiztonság jól átértett érdekeiből indul ki. Most is a közgyűlés, igazán szűkmarkuan lehetetlenné tette, hogy a főkapitány a magyarországi rendőrtisztviselők országos egyesületének választmányi gyűlésén részt vegyen, amennyiben megtagadta az ebből származható költségek kiutalását. Pedig ezeken a gyűléseken fontos rendőri ügyekről tanácskoznak. Kassa nem akar e téren haladni. De hát honnan tanújon a rendőr, hol gyarapítsa ismereteit, ha nem a szaktanácskozásokon? Ezt nem volna szabad elfelejteni, amikor a rendőrség munkáját kritizáljuk.

— A munkásgimnázium megnyitása. Tegnap este kezdte meg áldásos működését az Uránia munkásgimnázium. A főrealiskola nagytermet mintegy 700 munkás kereste fel, akiknek nagyrésze el sem fért. Ez az imponáló érdeklődés az intézmény életrealitását a legszebben bizonyítja. Hoffmann Ferenc dr. gazd. akad. tanár tartott szabad előadást az amerikai munkásvizonyokról, saját tapasztalatai nyomán. A felolvasót feszült figyelemmel hallgatta a munkásság. Ezt megelőzően Bóbita Endre igazgató rövid és lelkes beszéddel nyitotta meg a munkásgimnáziumot.

— Uj mozgó színház Kassán. A városzépítő Egyesület érdekes beadvánnyal fordult Váczy József főkapitányhoz. Egy mozgó színház (bioszkop) felállítására kér kizárólagos engedélyt. Miután a tagsági díjából befolyó jövedelem nem elegendő, az egyesület által kitűzött nagyszerű városzépítő program megvalósítására, a jövedelem fokozását egy mozgó színház létesítésével akarja elérni. A színházi évad szünetelése alatt, kellően összeállított műsorral, egy helyesen vezetett mozgó színház jelen-téken kulturmissziót teljesíthet. A beadvány így jelzi a programot:

„Egy ilyen mozgó színházban szemléleti uton megismerteinénk közönségünkkel a technika legújabb vívmányait, a különböző földrészeket, vidékeket, tájakat, a különböző népszokásokat és városokat. A városok modern intézményeit, kulturális gazdasági és forgalmi életét; bemutatónk sport jeleneteket, gyári üzemekeket, az emberiség gazdasági foglalkozása köréből a legérdekesebb és legtanulságosabb tevékenységeket. Előadnánk a mozgó színházak részére írt irodalmi értékű vig jeleneteket, szóval mozgószínházunkat igazán szépnévelő kultúrtegyező emelnénk.“ Reméljük, hogy a főkapitány a városzépítő egyesület kérvényét kedvezően intézi el s a kizárólagos engedélyt habozás nélkül megadja.

— Ródlí verseny a bankói pályán. A kassai Atletikai Club, mint jeleztük volt, február hó 2-án a bankói harmadfél kilométeres szánpályán ródliversenyt rendez. Ma teszik közzé a nevezési feltételeket. A nevezés febr. 1-én jár le. Nevezhet minden kassai lakos, aki idényjegy birtokában van. Az indítás 2 percnyi időközben történik. Akit verseny közben elérnek, az tartozik a pályát azonnal felhívásra elhagyni. A győztesek, a Club ezüst, nagy bronz, illetve kis bronz érmeit kapják.

— Szűk a pályaudvar. Szűk a kassai pályaudvar, tegnap is a nagy vásár alkalmával oly nagy tolongás volt, hogy a III-ad osztályú váróterem előtt az utasok a peront elzáró rácsot kidöntötték, a súlyos rács Kubis Tamásné somos-ujtalu asszony lábára esett és súlyos sérülést ejtett rajta. A megsérült asszonyt a mentők szállították a kózkórházba.

— Pánszláv agitáció a tótok között. Az amerikai Nemzeti Tót Egyesület minden esztendőben pályázatot hirdet magyarországi tót diákok, tanítók, írók és iparosok számára ösztöndíjak elnyerése végett. A pályázati hirdetés szerint az ösztöndíj elnyerésének feltételei a következők: Az ösztöndíjra pályázó diákok mellékeljék kérvényükhöz utolsó iskolai bizonyítványukat vagy másolatát; minden kérvény mellé valamely tót szerkesztő, neves nemzetiségi férfiú vagy író ajánlásának melléklése; megjelölendő a pályázó kora, valamint az, hogy az illető mily szakmával foglalkozik, egyszóval minék ké-szül. Azonkívül mellékeljen a kérvényhez irodalmi dolgozatot, amely az egyesület nap-tárában, vagy közlönyében használatnák föl. A segítségért folyamodó írók mellékeljenek kérvényükhöz egy a mostani tót életből merített dolgozatot. A tanítók kérvényeikben valamely tót szerkesztő, író, vagy nemzeti férfiú ajánlatát mellékeljék, aki bizonyoságot tesz az illető tiszta tót gondolkodásáról. Ehhez nem kell bővebb kommentár. Bizonyos, hogy a tót nemzetiségi férfiak csak azok-nak a pályázóknak adnak ajánló levelet, a kik részt vesznek a pánszláv agitációban és kellőképen igazolják magyarellenes érzésüket. Aki tehát érdemeket akar szerezni ezekre az ösztöndíjakra, bizonyára igyekezni fog, hogy az ösztöndíjra rászolgáljon hazafiát-lanságával.

— Egy kis földrengést! A borzalmak világában már hegednek a sebek s a romvilág közepett megterem a humor is. Egy messzinai menekült a földrengés előidézésével a — sajtót, a helyi sajtót okozza. A Messzinában megjelenő *Il Telefono* című vicclap karácsonyi számában a városi panamákkal foglalkozva, egy kis aktuális verset közölt, mely eredetiben így hangzik:

„On bambinello mio
vero homo, vero Dio.
Per amor della tua croce
fa sentir la nostra voce:
Tu che sai che non sei ignoto
manda a tutti un terremoto.“

Magyarul ez körülbelül így szól: „Oh kis Jézus, te igazi isten és igazi ember, a te keresztet szeretetedben, tedd meg kérésünket, küldj mindannyiunkra egy kis — földrengést.“ Már tudniillik a panamistákra. Ez a vers ugyan nem duzzad a humortól, de bizonyos a messzinaiak szája ize szeri-
nt

íródott. Most azután, hogy a katasztrófa kü-
lön, szomorú érdekességet ad a rigmusnak,
a messzinai sajtóbarát természetesen tartja,
hogy ő is óriási katasztrófát az II. Telefono
zuditotta Délolaszországra.

— Iparpártoló kereskedők jutalma-
zása. A Tulipánszövetség magyar védőegyet
sület a kereskedelmi miniszterhez beadvány-
intézet, amelyben azt javasolja, hogy az
állam részesítse támogatásban azokat a ke-
reskedőket, akik kizárólag magyar iparcik-
kek elárulásával foglalkoznak.

— A hamis forint. A tegnapi vásáron
Aftérgut Henrik kassai kereskedő váltás
közben egy hamis forintot adott Mózsely
Sándorné tihanyi asszonynak. A kereskedő
azt állítja, hogy a hamis pénzt az asszony
adta neki. Mózselyné ezt tagadja. A rend-
őrség Mózselyné panaszára megindította a
vizsgálatot.

— Tolvaj tanonc. Tegnap Kovalcsik
Rezső, aki Stefancsik bodnár mesternél ta-
nonc volt megszökött s magával vitte ta-
nonctárs Podolinszky Ágost új téli kabátját,
új téli posztó csizmáját. A tolvaj inast a
rendőrség körözteti.

— Az iszákosság elleni szerek kizá-
rása a postai szállítástól. A belügyminisz-
ter a horvát bálnal egyetértőleg a G. Losley
berlini cég által „Syron” néven, valamint a
Coza-Insitute londoni cég által „Cozapor”
néven forgalomba hozott az iszákosság el-
len hirdetett szereknek, tekintettel arra, hogy
azok csak a közönség félrevezetésére és ki-
zsákmányolására szolgálnak, sőt esetleg az
egészségre is káros hatással lehetnek, a
postán való szállítástól a magyar korona
országainak területén kizárta. Ehhez képest
a kereskedelemügyi miniszter utasította a
postahivatalokat, hogy fentnevezett szereket
a postai szállítástól kizárt tárgyak gyanánt
kezeljék.

— Tolvaj asszonyok. Mura Andrásné,
kassai hentes asszony tegnap bejelentette,
hogy lakásáról egy arany gyűrű és egy
pár arany fülbevaló elveszett. A vizsgálat
során kiderült, hogy az ékszereket két jó
firma: Verescsákné és Singlarikné lopta el.
A lopott holmit a zálogházban értékesítet-
ték. A tolvajokat a rendőrség letartóztatta.

Színház.

— A szókimondó aszónyság. Sardou
rég, hírneves történelmi vigjátékát eleveni-
tették fel tegnap. Komjáthy L. Terézzel a
cimszerepben és Komjáthyval Napoleon sze-
repében nyert ügye volt az előadásnak. Ők
ketten adták meg művészi atakításukkal an-
nak az eleven tempót és előkelő színvona-
lat. Egyébként többrésről volt érezhető az
a kedvtelenség, mely lomhán vontatottá tette
az összjátékot Bartha (Lefebre) és Magyar
játéka érdemel említést, nemkülönben Fáy
Flóraé. A rendezés figyelmen kívül volt, ami
különösen az előjáték fegyelmezett és bo-
szantóan rendetlen tömegjelenetében, vala-
mint a császár katonái környezetének nevet-
séges egyenruhazavarában tünt fel. Köz-
önség szép számban volt a színházban és
meleg tapsokkal adózott minden felvonás
után a Komjáthy művészpárnak.

— A Tosca főpróbája. Ma délelőtt volt
Puccini zenedrámájának, a Tosca operának
a főpróbája, amely kitűnően sikerült s az
esti premier elé a legbiztosabb kilátásokat
fűzi. A címszerep kettős kiosztásban: Vá-
radi Margit és Nagy Aranka énekében ki-
tűnően érvényesül. A közönség azt hisszük,
mindkét énekesnőt nagy érdeklődéssel fogja
meghallgatni. Meglepő szépen énekel Fer-
rari lovag olasz tenorista, akinek üde, csengő
hangja hatalmas erővel tölti be a színházat.
A többi szereplők, a kórus és a zenekar
precíz biztonsággal állja meg helyét. Az
opera háromszor egymásután kerül színre s
azt hisszük zsufolt ház előtt, ami már a je-
gyek nagy mérvű előjegyzéséből is megál-
lapítható.

— Schnitzler premier. Schnitzler Ar-
thur, a legünnepeltebb osztrák író kitűnő
darabja a „Szerelmeskedés” című szinmű,
hétfőn este kerül színre először a kassai
színpadon. A Nemzeti Színház műsorából
való. Az újdonság próbái már megkezdődtek.
A négy szerelmeskedőt: Étsy Emilia, Ko-
máromi Margit, Szomoró és Bársony, a
többi szerepeket Rácz, Bartha és Bodrogi
Lina játsszák.

— A drótostót. Lehár Ferenc közel
két éve nem adott nagyhatású operettjét
kedden újítja fel a színház. A főbb szere-
peket Faragó, Váradi, Nagy Aranka, Ma-
gyari, Miskegy és Barics játsszák.

Színházi műsor:

Csütörtök: bérletszünetben, itt először:
Tosca. Opera.

Péntek: másodszor: Tosca.

Szombaton: harmadszor: Tosca.

Vasárnap: d. u. A tanítónő.

este Fehér Anna.

Hétfő: másodszor: Fehér Anna.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése

Budapest, jan. 28.

A képviselőház mai ülését 10
óra után nyitotta meg Justh Gyula
elnök.

Az adóreformhoz elsőnek Mezőfi
Vilmos szólalt fel, aki beszédében az
előadói javaslatot bírálja. A mai szo-
cialisták tisztában vannak azzal, hogy
adó kell, nem is az adófizetés ellen
izgatnak, hanem azért, mert a szegé-
nyebb néposztály aránytalanul na-
gyobb adót fizet. Az arányos adózás
nem tűnik ki a javaslatból. Követeli
a földkataszter kiigazítását, végül rá
mutat arra, hogy mennél nagyobb a
birtok, annál kevesebb adót fizet. Így
pl. Csekonics gróf torontáli 45.000
holdas birtoka után holdankint csak
2 K 40 fill. adót fizet. A javaslatot
nem fogadja el.

Laehne Hugó Sándor Pállal pole-
mizál. Kimutatja, hogy 6 millió ka-
taszter hold a merkantilisták kezén
van. A kis existenciákat nem az adó,
hanem a kamat teszi tönkre. Elismeri
a kisgazdák bajait, de ezeken a ka-
taszter kiigazítása nem sokat fog se-
gíteni.

Ezután Wekerle Sándor minisz-
terelnök választotta a vita alatt elhang-
zott felszólalásokra. Kijelenti, hogy
nem politizálni akar, hanem szaksze-
rűen akarja megvilágítani a kérdést.
Elérkezett az idő az egyenesadó té-
teles reformjához, dacára annak, hogy
egyesek, mint például Földes, nem
tartják időszerűnek a reformot. 10 év
óta gyűjtik az adatokat, kár volna
tehát több időt pazarolni. Elismeri,
hogy a községek helyzete rosszabbod-
zott. A fogyasztási adó reformját a
legnagyobb könnyelműség lett volna
egybekapcsolni az egyenesadókéval,
mert ez csak zavart okozott volna. A
javaslatok a közszolgáltatások terén
arányosításra törekednek, erre vall a
létminimum. El volt arra készülve,

hogy sok ellenvetéssel fog találkozni,
de ilyen tuzásokat még sem várt.
Kijelenti, hogy a reform nem után-
zata az osztrák adótörvényeknek, ha-
nem a mi viszonyainkhoz van szabva.
2 óráig beszélt a miniszterelnök,
majd beszéde után az ülés véget ért.

Tisztelgés Kossuthnál.

Budapest, jan. 28.

Ma délelőtt a függetlenségi párt
60 tagja Mérey Lajos vezetésével
tisztelgett Kossuth Ferencnél és bizal-
mát fejezte ki előtte. Kossuth a tisz-
telgésre a következőkben válaszolt:
Mint hogy arra vagyok hivatva, hogy
cselekedjem, cselekedni fogok és nem
beszélni. Dolgozni fogok a független-
ségi párt céljaiért és hogy mennyire
fog sikerülni ezt megközelíteni, az a
mi erőnkől és kitartásunktól függ.
Tudom, hogy támogattok, de azért
jól esik a szeretet megnyilatkozása.

Uj függetlenségi győzelem.

Debrecen, jan. 28.

A debreceni III. kerületi mandá-
tumért ma folyik a választás. Délben
Csanak Jánosnak 521, gróf Degenfeld
Józsefnek pedig 227 szavazata volt.
Csanak megválasztása biztosra vehető.

Ugron — Justh ellen.

Budapest, jan. 28.

Ugron Gábor éles támadást inté-
zett Justh ellen bécsi kihallgatása al-
kalmából. A függetlenségi képviselők
ezért egy üdvözlő irást nyújtanak át
Justhnak, amelyet nagyon sokan ir-
tak alá.

Polit mentelmije.

Budapest, jan. 28.

A képviselőház mentelmi bizott-
sága ma tárgyalta Polit Mihály men-
telmi ügyét és azt határozta, hogy
mentelmi jogát nem függeszti fel.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penzió.
Családok, házaspárok és magános urak ré-
szére. Elegánsan berendezett különbejárta
szobák. Részgyak, fürdők, lift. Olcsó árak.
Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Kassai Nemzeti Színház.

1909. évi jan. hó 28-án (páratlan)

lovag Ferrari Antonió olasz tenorista
első vendégfelléptével.

Ujdonságul először

TOSKA.

Nagy opera 3 felv. Sardou Viktor drámája
után írták: Illica L. és Giacosa G. Fordí-
totta: Várady Sándor.

SZEMÉLYEK:

Zenét szerzette: Puccini G.
Tosca Flóra, hírneves énekesnő — Várady Margit
Cav radossi Mario, festő — Lovag Ferrari A.
Báró Scarpia, rendőrfőnök — Barics Gyula
Anáelotti Caesare — — — Miskey József
A bibornok — — — Bársony Aladár
Spolella, rendőrhőgyőző — — — Serfőzy Gy.
A sekrestyés — — — — Ujvári Lajos

